9. november 2026

Høringssvar til forslag til Lov om institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser m.v.

Danske HF & VUC (Bestyrelserne) har modtaget forslag til Lov om institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser m.v. (ny institutionslov) i høring. Danske HF & VUC (Bestyrelserne) takker for muligheden for at komme med bemærkninger til et meget vigtigt lovforslag.

Danske HF & VUC (Bestyrelserne) har følgende bemærkninger til lovforslaget:

Kapitel 2: Institutionernes opgaver

Det fremgår af §2-4, at: "*Institutionen skal sørge for attraktive ungdoms- eller voksenuddannelsesmiljøer, der understøtter faglig fordybelse og stærke fællesskaber for elever og kursister*."

Som følge af omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet må det forventes, at der vil være institutioner, som udbyder både ungdomsuddannelser, der forudsætter et ungdomsmiljø, og voksenuddannelser, der forudsætter et voksenpædagogisk læringsmiljø.

Danske HF & VUC (Bestyrelserne) anbefaler, at der tilføjes et 'og', således at der i §2-4 står: "*Institutionen skal sørge for attraktive ungdoms- og/eller voksenuddannelsesmiljøer, der understøtter faglig fordybelse og stærke fællesskaber for elever og kursister*." Det vigtige må være, at institutionen kan opretholde attraktive miljøer for begge målgrupper.

Kapitel 3: Institutionernes ledelse

Kapitel 3: Bestyrelsens opgaver og ansvar

Danske HF & VUC (Bestyrelserne) mener, at det også er en særdeles vigtig opgave for bestyrelsen, løbende at følge op på kvaliteten af institutionens uddannelser. Dette fremgår dog ikke af lovforslaget.

Danske HF & VUC (Bestyrelserne) anbefaler, at det nævnes eksplicit i § 3.1, at bestyrelsen også har ansvar for løbende at følge op på kvaliteten.

Kapitel 3: Bestyrelsens sammensætning og størrelse

Det fremgår af § 3-10, at: "*Ét udefrakommende medlem udpeges af en eller flere institutioner for videregående uddannelse.*"

Danske HF & VUC (Bestyrelserne) anbefaler, at der suppleres med 'relevant' i § 3.10, så formuleringen bliver: "*Ét udefrakommende medlem udpeges af en eller flere institutioner for relevant videregående uddannelse.*" Det er væsentligt, at udpegningen er fra en *relevant* videregående uddannelse i forhold til kursistgrundlag og institutionens uddannelsestype.

Det fremgår ikke af § 3, hvor længe et bestyrelsesmedlem kan sidde i bestyrelsen. **Det mener Danske HF & VUC (Bestyrelserne) er uhensigtsmæssigt**. Det er nødvendigt at der i en bestyrelse sker udskiftning over tid, således at der sker fornyelse, kommer nye perspektiver ind og bestyrelsen er i trit med det omkringliggende samfund. Det er efter **Danske HF & VUC**

(Bestyrelserne) opfattelse helt afgørende for at have et velfungerende og dynamisk bestyrelsesarbejde, at der ikke er bestyrelsesmedlemmer, der kan være 'evighedsmedlemmer'.

Danske HF & VUC (Bestyrelserne) anbefaler, at der indføres **et loft over den periode som alle bestyrelsesmedlemmer kan sidde** i bestyrelsen på **2 perioder**. I lyset af den store omlægningsproces af institutionslandskabet, som alle institutioner står overfor, bør udefrakommende medlemmer kunne forlænges en periode yderligere i tiden, såfremt den pågældende institution står over for en sammenlægning – uagtet om det betyder, at der laves en ny institution eller ved sammenlægning/fusion med brug af den ene institutions cvr.nr.

Kapitel 5: Inddragelse af lærere, elever, lærlinge og kursister

Kapitel 5: Rådgivende pædagogisk organ

Danske HF & VUC (Bestyrelserne) finder det uklart, om det pædagogiske organ skal dække alle institutionens uddannelser, eller om det kun er udvalgte uddannelser som teksten lægger op til.

Danske HF & VUC (Bestyrelserne) anbefaler, at det præciseres i § 5-1. Stk. 3, at det pædagogiske organ skal gælde alle institutionens uddannelser.

Kapitel 5: Bestyrelsens og lederens samarbejde med elevrådet og eleverne m.fl. om elevdemokratiet på institutionen, samt elevrådets nedsættelse og valg af medlemmer

Der er i § 5-5, § 5-6 og § 5-7 tillagt opgaver til bestyrelsen, som Danske HF & VUC (Bestyrelserne) vurderer ligger bedre hos institutionens ledelse, da det ligger som en naturlig del af driften.

Danske HF & VUC (Bestyrelserne) anbefaler derfor, at bestyrelserne ikke får ansvar for følgende opgaver:

1. For at styrke den demokratiske forståelse blandt eleverne m.fl. **medvirker bestyrelsen** og lederen sammen med elevrådet til at udbrede kendskabet til elevdemokrati, blandt eleverne m.fl. (§ 5-5, stk. 1)
2. Institutionen stiller et egnet lokale og kontorfaciliteter til rådighed for elevrådet. **Bestyrelsen** fastsætter mål og rammer for, hvordan og i hvilket omfang lokalerne kan benyttes. (§ 5-6. stk. 2)
3. Hvis alle medlemmer af et elevråd træder tilbage, skal **bestyrelsen** opfordre eleverne m.fl. til at vælge et nyt elevråd for resten af perioden indtil det næste årlige ordinære elevmøde. (§ 5-7. stk. 3)

Almindelige bemærkninger 2.5. Attraktive ungdomsmiljøer, inddragelse og tæt kontakt til foreningslivet

Det fremgår af de almindelige bemærkninger 2.5 s. 85, at folkeoplysende foreninger skal have mulighed for at få stillet ledige lokaler til rådighed efter anvisning fra kommunen på alle institutioner, hvis deres formål ikke modarbejder eller underminerer demokratiet. Det er uklart, hvem der skal vurdere, hvorvidt de foreninger der får anvist et lokale af kommunen, har et formål, der ikke modarbejder demokratiet.

Danske HF & VUC (Bestyrelserne) anbefaler, at det præciseres, at det ved udlån af lokaler efter anvisning fra kommunen, er kommunen, der i forbindelse med anvisning screener foreninger, der kan benytte lokaler. Derudover skal det præciseres om institutionen kan sige nej til en kommunal anvisning med afsæt i egne mål og rammer for brug af lokalerne.

Kapitel 7: Tilskud

Vi noterer os, at der ligges op til, at de politiske beslutninger bag takster tydeliggøres, og det giver anledning til at have opmærksomhed på, om finansieringen bliver mere usikker.

Det fremgår af de specifikke bemærkninger til § 7-4 på s. 470, at: "*Den foreslåede bestemmelse vil omfatte uddannelser, hvorfor enkeltfagsundervisning m.v. ikke vil være omfattet af muligheden for sociale tilskud*."

Danske HF & VUC (Bestyrelserne) mener, at der vil være tale om forskelsbehandling af borgerne/eleverne/kursisterne, hvis enkeltfagsundervisning ikke omfattes af muligheden for sociale tilskud, uagtet at enkeltfagsundervisning ikke betragtes som en fuld uddannelse. 33 pct. af kursisterne på hf-enkeltfag har været i kontakt med psykiatrien (Tænketanken DEA, 2025) 43 pct. har afbrudt en anden uddannelse, 25 pct. har hjemmeboende børn under 18 år, og flere kursister har ufaglærte forældre (Arbejderbevægelsens Erhvervsråd 2023). Derudover må det forventes, at der sker en vis forskydning af de ældre elever på den toårige hf til gymnasiale enkeltfag. Det vil derfor både være uretfærdigt og ubegrundet, hvis enkeltfagsundervisning ikke omfattes af muligheden for socialt tilskud.

Danske HF & VUC (Bestyrelserne) anbefaler, at enkeltfagsundervisning omfattes af muligheden for at modtage socialt tilskud.

Kapitel 16: Ændringer i institutionsstruktur

Danske HF & VUC (Bestyrelserne) noterer sig, at ministeren får mulighed for at ændre på institutionslandskabet efter den endelige afgørelse i 2028 og frem til d. 31.7.2030. Denne mulighed kan give usikkerhed omkring den endelige beslutning af landskabet. Samtidig har vi forståelse for, at der kan være enkelte mindre dele af landskabet, som ikke kan være faldet på plads inden 2028 og derfor nødvendiggør, at der gives en sådan mulighed for ministeren.

Det fremgår af de almindelige bemærkninger under 3.16.1.2. Sammenlægning og spaltning af institutioner. Her fremgår det at: "*Det fremgår af § 7, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at ved en sammenlægning af institutioner, i hvilken et voksenuddannelsescenter indgår, påser børne- og undervisningsministeren ved oprettelsen af institutionen, at sagkundskaben vedrørende det voksenpædagogiske miljø er repræsenteret i bestyrelsen for den sammenlagte institution*."

Danske HF & VUC (Bestyrelserne) finder det yderst vigtigt, at der i en sammenlægning med institutioner, hvor et voksenuddannelsescenter indgår, sikres sagkundskab vedrørende voksenpædagogiske miljøer i bestyrelsen. I den forbindelse vil det være væsentligt at præcisere sagkundskab fx som viden om og erfaringer med det voksenpædagogiske område.